

ШКОЛА ПОЛІТИЧНОЇ АНАЛІТИКИ НАУКМА

Презентація результатів опитування «Культура, інформація, церква: чого українці очікують від держави» 23.04.2020

Прес-реліз

Опитування проведено Info Sapiens на замовлення Школи політичної аналітики в межах Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні, яку виконує Міжнародний фонд "Відродження" у партнерстві з Ініціативою відкритого суспільства для Європи (OSIFE) за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні.

Польовий етап тривав з 5 по 24 березня 2020 року. Опитування проводилося в межах всеукраїнського Омнібусу Info Sapiens. Вибірка Омнібусу складає 1000 осіб віком від 16 років. Вибірка репрезентативна населенню даної вікової групи за статтю, віком, розміром населеного пункту та регіоном проживання відповідно до даних Державної служби статистики України станом на 1.01.2019. З дослідження вилучена Автономна Республіка Крим, а у Донецькій та Луганській області опитування проводилося тільки на територіях, що контролюються Україною. Максимальна теоретична похибка не перевищує 3,4%.

В межах опитування нас цікавили думки та ставлення населення України щодо актуальних питань інформаційної, культурної та гуманітарної політики, зокрема щодо інформаційної безпеки, відповідальності за поширення фейків і дезінформації. Були й питання про те, чи вважають люди потрібним підтримувати культурну сферу, а саме – українських видавців, кіно, мистецькі ініціативи тощо. Також, ми цікавились думкою українців щодо політики держави в церковно-релігійній сфері.

Перед тим, як наводити детальні результати по кожному питанню, слід зауважити, що розподіли відповідей за регіоном проживання та вказаним віросповідання, які наведені для окремих питань, є радше ілюстративними, ніж вказують на значущу статистичну відмінність. Хоча ми й можемо припустити наявність певних тенденцій, для глибшого аналізу і порівняння розподілів відповідей за категоріями, потрібно проводити масштабніші опитування. Також слід вказати на те, що за багатьма питаннями досить високий відсоток

респондентів не визначились з відповіддю (на рівні 20-30%), що також накладає обмеження на аналіз та інтерпретацію результатів.

Перша група питань стосувалась оцінки кроків держави в інформаційній сфері. Так, 43,2% українців не схвалюють припинення іномовлення за кордоном (UATV), а 42,4% – проти скорочення державного фінансування кримськотатарського каналу ATR. Рішення про кодування супутникового сигналу українських каналів також не користується підтримкою населення: 64,2% опитаних не згодні, зокрема майже половина опитаних (48,3%) – категорично. Рішення про відкриття українського російськомовного телеканалу для окупованих територій підтримує майже вдвічі більше респондентів, ніж виступає проти (39,6% та 21,3% відповідно). Водночас, розподіл відповідей за макрорегіонами¹ вказує на певні регіональні відмінності, хоча й не можна говорити про тренди посилення чи зменшення такої підтримки, тим більше, що найбільший рівень підтримки фіксується на Півночі України (56,3%).

Таблиця 1. Закриття роботи англомовної, арабської та кримськотатарської редакцій українського каналу іномовлення за кордоном (UATV)

Цілком не схвалюю	27.3%
Частково не схвалюю	15.9%
І так, і ні	14.5%
Частково схвалюю	6.8%
Цілком схвалюю	3.3%
Важко сказати	32.3%

Таблиця 2. Скорочення державного фінансування кримськотатарського телеканалу ATR.

Цілком не схвалюю	23.6%
Частково не схвалюю	18.8%
І так, і ні	15.7%
Частково схвалюю	8.5%
Цілком схвалюю	5.6%
Важко сказати	27.8%

Таблиця 3. Кодування супутникового сигналу українських телеканалів.

Цілком не схвалюю	48.3%
Частково не схвалюю	15.9%
І так, і ні	11.5%
Частково схвалюю	3.9%
Цілком схвалюю	2.2%
Важко сказати	18.2%

¹ Обласні поділені на регіони таким чином: 1) м. Київ; 2) Північ – Житомирська, Київська, Сумська, Чернігівська; 3) Захід – Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька; 4) Центр – Вінницька, Дніпропетровська, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська; 5) Південь – Запорізька, Миколаївська, Одеська, Херсонська; 6) Схід – Донецька, Луганська, Харківська.

Таблиця 4. Створення українського російськомовного телеканалу для окупованих територій.

Цілком не схвалюю	13.6%
Частково не схвалюю	7.8%
І так, і ні	17.5%
Частково схвалюю	17.9%
Цілком схвалюю	21.7%
Важко сказати	21.5%

Таблиця 4.1. Створення українського російськомовного телеканалу для окупованих територій.

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	Україна
Цілком не схвалюю	9.2%	8.7%	24.7%	17.1%	4.4%	6.2%	13.6%
Частково не схвалюю	8.0%	2.6%	10.1%	10.1%	7.4%	4.6%	7.8%
І так, і ні	19.3%	13.1%	8.6%	20.2%	23.0%	24.9%	17.5%
Частково схвалюю	15.9%	18.8%	13.9%	20.3%	19.8%	18.7%	17.9%
Цілком схвалюю	27.8%	37.5%	22.3%	12.3%	23.0%	17.5%	21.7%
Важко сказати	19.8%	19.3%	20.4%	20.0%	22.4%	28.0%	21.5%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

«Назагал, результати говорять про те, що українці в переважній більшості за підтримку та доступ, бажано вільний, до якомога більшої кількості каналів, інформаційних ресурсів тощо. Це тим виразніше, чим менш ідеологічно навантаженим та політизованим є питання конкретного ресурсу. Цікаво, що найбільш «нейтральне» питання – про кодування супутникового сигналу, набрало найбільшу кількість противників ускладнення доступу і має найменше не-відповідей або відповідей «і так, і ні». Це легко пояснити тим, що питання про впровадження кодування найближче та найзрозуміліше для пересічного українця. Також показово, що хоча ранжування відповідей на це питання було подібне для всіх категорій населення, статистично значущо вирізнялися жителі сіл та невеликих містечок, серед яких противники запровадження кодування становили абсолютно більшість. Можливо, саме серед них є значна частка користувачів супутникового телебачення, тож таке питання є нагальнішим для них. Найбільшу ж кількість противників має відкриття українського російськомовного каналу – найбільш ідеологічно навантажене питання, яке водночас і найактивніше обговорювалось в інформаційному просторі останні пів року», – прокоментувала наукова директорка Школи політичної аналітики Анна Осипчук.

Наступна група питань стосувалась питань інформаційної безпеки та впливу російського інформаційного простору й пропаганди на Україну. Так, більшість опитаних виступає за продовження блокування російських соціальних мереж, хоча противників блокування не набагато менше (32,6% проти 26,9%).

Таблиця 5. Продовження заборони російських соціальних мереж в Україні.

Цілком не схвалюю	18.2%
Частково не схвалюю	8.7%
І так, і ні	18.3%
Частково схвалюю	10.3%
Цілком схвалюю	22.3%
Важко сказати	22.3%

«Варте уваги те, що тут у відповідях спостерігаються не тільки регіональні відмінності, що є очікувано, але й вікові, гендерні (за статтю), за самовизначенням рівня доходу, за мовою спілкування та освітою. Ті, хто відносять себе до бідних виступають за припинення блокування російських соціальних мереж більшою мірою, так само, як і чоловіки або люди з початковою та неповною середньою освітою», – зазначила наукова директорка Школи політичної аналітики Анна Осипчук.

Щодо питання про прийнятність отримувати інформацію про події на Донбасі з різних ЗМІ непідконтрольних територій, то думки респондентів поділились майже порівну: вважають неприйнятним 33,2%, тимчасом як 32,3% не бачать в цьому чогось неприйнятного). Водночас, слід відзначити, що **майже чверть респондентів категорично заперечую прийнятність використання таких ЗМІ (24,2%)**. Цікаво, що погляди українців на прийнятність користування російськими ЗМІ є більш радикальними. Так, 40,5% (проти 26,4%) вважає, що неприйнятно отримувати інформацію з них щодо Криму, з них майже третина – що це категорично неприйнятно (29,2%). Про те, що неприпустимо отримувати з російських ЗМІ інформацію про події в Україні взагалі, говорять 45,9% опитаних, що вдвічі більше, ніж кількість тих, хто вважає це припустимим (22,2%), при цьому категорично проти – третина, 30.4%.

Щодо регіональних розподілів, то очікувано вирізняються Південний та Східний регіони (по всіх трьох питаннях): більша частина їх мешканців вважає, що користування ЗМІ непідконтрольних територій або російськими ЗМІ для отримання інформації про Донбас, Крим чи події в Україні загалом є прийнятним (детально в таблицях), хоч налаштування щодо російських ЗМІ також є більш критичним – тобто спостерігаються такі саме тенденції, як і на вибірці загалом.

Таблиця 6. Отримувати інформацію про події на Донбасі з різних ЗМІ непідконтрольних територій є прийнятним.

Цілком не погоджуюсь	24.2%
Частково не погоджуюсь	9.0%
І так, і ні	20.9%
Частково погоджуюсь	17.8%
Цілком погоджуюсь	14.5%
Важко сказати	13.6%

Таблиця 6.1. Отримувати інформацію про події на Донбасі з різних ЗМІ непідконтрольних територій є прийнятним.

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	Україна
Цілкові не погоджуюсь	16.2%	55.5%	44.3%	14.0%	4.4%	5.4%	24.2%
Частково не погоджуюсь	24.1%	5.7%	6.0%	12.0%	7.3%	5.0%	9.0%
І так, і ні	24.4%	12.3%	10.4%	23.7%	35.2%	23.7%	20.9%
Частково погоджуюсь	13.7%	7.6%	20.2%	20.1%	17.5%	21.8%	17.8%
Цілкові погоджуюсь	7.1%	4.4%	9.8%	15.4%	18.2%	31.2%	14.5%
Важко сказати	14.5%	14.5%	9.4%	14.8%	17.4%	12.8%	13.6%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Таблиця 7. Отримувати інформацію про події в Криму з російських ЗМІ на півострові є прийнятним.

Цілкові не погоджуюсь	29.2%
Частково не погоджуюсь	11.3%
І так, і ні	19.0%
Частково погоджуюсь	15.3%
Цілкові погоджуюсь	11.1%
Важко сказати	14.1%

Таблиця 7.1. Отримувати інформацію про події в Криму з російських ЗМІ на півострові є прийнятним.

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	Україна
Цілкові не погоджуюсь	20.1%	58.5%	56.0%	17.9%	6.3%	7.2%	29.2%
Частково не погоджуюсь	30.5%	7.5%	4.3%	15.4%	6.8%	14.2%	11.3%
І так, і ні	18.4%	9.5%	8.5%	25.5%	30.5%	20.7%	19.0%
Частково погоджуюсь	13.5%	7.1%	18.3%	13.8%	18.7%	17.6%	15.3%
Цілкові погоджуюсь	2.3%	3.6%	1.7%	12.2%	21.0%	26.0%	11.1%
Важко сказати	15.3%	13.8%	11.2%	15.0%	16.7%	14.2%	14.1%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Таблиця 8. Отримувати інформацію про події в Україні з російських ЗМІ є прийнятним.

Цілкові не погоджуюсь	30.4%
Частково не погоджуюсь	15.5%
І так, і ні	18.8%
Частково погоджуюсь	11.8%
Цілкові погоджуюсь	10.4%
Важко сказати	13.2%

Таблиця 8.1. Отримувати інформацію про події в Україні з російських ЗМІ є прийнятним

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	Україна
Цілком не погоджуюсь	21.2%	58.9%	55.7%	20.8%	6.3%	9.8%	30.4%
Частково не погоджуюсь	33.5%	6.7%	8.2%	21.6%	12.5%	18.8%	15.5%
І так, і ні	18.8%	10.4%	18.5%	18.8%	27.8%	16.6%	18.8%
Частково погоджуюсь	9.8%	7.4%	4.8%	17.6%	15.6%	14.2%	11.8%
Цілком погоджуюсь	2.9%	3.4%	2.3%	8.4%	19.9%	28.1%	10.4%
Важко сказати	13.7%	13.1%	10.6%	12.9%	17.9%	12.6%	13.2%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Також, ми запитували про прийнятність споживання російського культурного продукту, а саме – перегляду чи прослуховування російських розважальних програм. Цілком очікувано, у відповіді на це питання не спостерігалось суттєвої різниці: 37,3% проти 32,3%. Цікаво, що при цьому п'ята частина респондентів (20,8%) зайняла позицію, що це є абсолютно неприйнятно. Схожі відповіді були й на питання про доцільність зняття заборони на трансляцію російських фільмів та серіалів, знятих після 2014 року: п'ята частина (20,7%) вважає це неприпустимим, проте назагал прибічники та противники поділились порівну (32% проти 34,4%, відмінність не є статистично значуща).

Таблиця 9. Дивитись та слухати розважальні програми російських ЗМІ є прийнятним.

Цілком не погоджуюсь	20.8%
Частково не погоджуюсь	16.5%
І так, і ні	17.7%
Частково погоджуюсь	14.5%
Цілком погоджуюсь	17.8%
Важко сказати	12.7%

Таблиця 10. Потрібно зняти заборону на трансляцію російських фільмів та серіалів, знятих після 2014 року.

Цілком не погоджуюсь	20.7%
Частково не погоджуюсь	13.7%
І так, і ні	18.3%
Частково погоджуюсь	12.6%
Цілком погоджуюсь	19.4%
Важко сказати	15.4%

Окремо можна виділити низку питань про відповідальність за поширення фейків, свободу слова та інформаційний захист. Українці назагал вважають, що ЗМІ та блогери мають нести відповідальність за поширення дезінформації, а держава не просто має право, але і повинна захищати своїх громадян від шкідливого впливу дезінформації та фейків. При цьому, більшість розуміє, що

втручання державних органів в роботу ЗМІ є порушенням свободи слова. Саме так стверджує більше половини респондентів (53,8%), проти 13,6%, які з цим не погоджуються. При цьому важко сказати, чи означає таке розуміння те, що респонденти вважають припустимими обмеження свободи слова для протидії фейкам та дезінформації, чи ж тут може бути інше пояснення.

«Важливо, що ми запитували респондентів саме про те, чи виключає їхнє розуміння свободи слова втручання держави в діяльність ЗМІ. Наше питання не включає оцінку того, як респонденти ставляться до свободи слова як такої, наскільки важливою вона є для них», – зауважила наукова директорка Школи політичної аналітики Анна Осипчук.

Таблиця 11. Свобода слова означає, що державні органи не мають права втручатися в діяльність ЗМІ.

Цілком не погоджуюсь	5.2%
Частково не погоджуюсь	8.4%
І так, і ні	16.7%
Частково погоджуюсь	20.9%
Цілком погоджуюсь	32.9%
Важко сказати	15.8%

«Все таки ЗМІ не є настільки відокремленим від держави інститутом, як, наприклад, церква. Відповідні державні органи і так втручаються в роботу ЗМІ. Державна регуляція їх діяльності є необхідною для забезпечення інших прав і свобод людини, окрім самої свободи слова. Враховуючи значну роль застосування фейків та неправдивої інформації в гібридній агресії Росії проти України, можна стверджувати, що захист від фейків та неправдивої інформації має відношення й до захисту природного права людини на життя», – зазначає аналітик Школи політичної аналітики Олег Сабура.

Три чверті українців (75,3%) зауважили, що ЗМІ мають нести відповідальність за поширення неправдивої інформації та фейків. При цьому, майже така сама кількість (73,2%) вважає, що захист громадян від шкідливого впливу дезінформації є обов'язком держави (7,1% з цим не згодні). Так само, опитані говорять про потребу жорсткого регулювання видачі посвідчень журналістів – майже дві третини (61,6%), проти 6,8%. Погляди респондентів на те, чи мають блогери мати такі саме права та обов'язки, як і журналісти, є не такими однастайними, проте кількість тих, хто з цим погоджується все одно майже вдвічі більша: 39,6% проти 19,7% відповідно.

Таблиця 12. Засоби масової інформації повинні нести відповідальність за поширення неправдивої інформації та фейків.

Цілком не погоджуюсь	1.6%
Частково не погоджуюсь	3.5%
І так, і ні	10.8%
Частково погоджуюсь	18.1%
Цілком погоджуюсь	57.2%
Важко сказати	8.9%

Таблиця 13. Держава повинна захищати своїх громадян від шкідливого впливу дезінформації та фейків.

Цілком не погоджуюсь	2.1%
Частково не погоджуюсь	5.0%
І так, і ні	10.6%
Частково погоджуюсь	19.4%
Цілком погоджуюсь	53.8%
Важко сказати	9.1%

Таблиця 14. Треба жорстко регулювати видачу посвідчень журналіста.

Цілком не погоджуюсь	2.2%
Частково не погоджуюсь	4.6%
І так, і ні	14.6%
Частково погоджуюсь	22.5%
Цілком погоджуюсь	39.1%
Важко сказати	17.0%

Таблиця 15. Будь-який блогер чи інформаційний активіст має користуватись тими ж правами та обов'язками, що і журналіст.

Цілком не погоджуюсь	11.4%
Частково не погоджуюсь	8.3%
І так, і ні	17.6%
Частково погоджуюсь	18.8%
Цілком погоджуюсь	20.8%
Важко сказати	23.0%

На думку опитаних українців, відповідальними за поширення фейків є всі залучені до діяльності ЗМІ (власники, журналісти, редактори та топ-менеджери) – про це сказали 47,6%. Ще 21,3% респондентів насамперед назвали власників ЗМІ, а 14,5% – журналістів.

Таблиця 16. Хто має нести відповідальність за поширення фейків та дезінформації у ЗМІ? (Вибрати тільки один варіант)

Журналісти	14.5%
Топ-менеджмент ЗМІ	1.5%
Редактори	5.4%
Власники ЗМІ	21.3%
Всі вищезазначені	47.6%
Інше (вказіть)	1.4%
Важко сказати	8.3%

Нарешті, ми також питали про те, чи в Україні потрібно окреме міністерство інформаційної політики. З цим погодились трохи більше третини респондентів (36,4%), тоді як 24,7% висловились проти. Ще чверть респондентів не змогли відповісти на це питання.

Таблиця 17. В Україні потрібне окреме міністерство інформаційної політики.

Цілком не погоджуюсь	15.7%
Частково не погоджуюсь	9.0%
І так, і ні	12.5%
Частково погоджуюсь	20.0%
Цілком погоджуюсь	16.4%
ВАЖКО СКАЗАТИ	26.4%

Окремий блок склали питання про гуманітарну та культурну політику. Назагал, **українці вважають, що держава має більше підтримувати культуру та виробництво власного культурного продукту**. Про це говорить більше двох третин респондентів. Так, про потребу більше вкладати в створення україномовних серіалів, фільмів та розважальних програм зауважує 68,2%, тоді як 69,9% впевнені, що слід більше підтримувати українське книговидавництво, а 67,3% – що варто більше стимулювати розвиток української преси, зокрема фінансово.

Таблиця 18. Україна повинна більше вкладати в створення україномовних фільмів, серіалів, розважальних програм.

Цілком не погоджуюсь	3.2%
Частково не погоджуюсь	5.6%
І так, і ні	15.7%
Частково погоджуюсь	22.9%
Цілком погоджуюсь	45.3%
ВАЖКО СКАЗАТИ	7.3%

Таблиця 19. Україна повинна більше підтримувати розвиток українського книговидавництва.

Цілком не погоджуюсь	2.9%
Частково не погоджуюсь	4.8%
І так, і ні	14.2%
Частково погоджуюсь	22.0%
Цілком погоджуюсь	47.9%
ВАЖКО СКАЗАТИ	8.2%

Таблиця 20. Україна повинна більше стимулювати, зокрема фінансово, розвиток україномовної преси.

Цілком не погоджуюсь	2.7%
Частково не погоджуюсь	4.2%
І так, і ні	17.1%
Частково погоджуюсь	23.0%
Цілком погоджуюсь	44.3%
ВАЖКО СКАЗАТИ	8.7%

«На фоні дискусій про те, що, мовляв, сферою культури можна пожертвувати та скоротити й без того її недостатнє фінансування, приємно дізнатися, що більшість опитаних нами респондентів вважають, що україномовний кінематограф, українське книговидавництво та україномовна преса потребують державної підтримки. Це також є нехай опосередкованим, але черговим підтвердженням того, що в українському суспільстві зростає розуміння важливості національної мови та культури як складових безпеки держави, бо саме завдяки ним можна протидіяти гібридним інформаційним атакам, загарбницькій ідеології «руського міра» та сприяти згуртуванню української нації», – зазначає директор Школи політичної аналітики Максим Яковлев.

Ми також запитали респондентів про їхню думку щодо підтримки державою кримськотатарської мови та культури. Понад половина респондентів (52,1%) впевнена, що така підтримка має бути більшою. Варто навести розподіл відповідей на це питання за макрорегіонами. Несподівано найбільша підтримка на Заході (69,7%), тимчасом як на Півдні, куди входить і Херсонська область, показник підтримки дорівнює 42,7%. Найменша кількість прихильників збільшення підтримки кримськотатарської мови та культури на Сході (22,4%), хоча переважна кількість опитаних або не змогли відповісти на це питання (25%), або вибрали відповідь «і так, і ні» (38,9%). Звичайно, такі результати потребують глибшого аналізу та інтерпретації.

Таблиця 21. Україна повинна більше підтримувати кримськотатарську мову та культуру.

Цілком не погоджуюсь	7.9%
Частково не погоджуюсь	10.5%
І так, і ні	17.4%
Частково погоджуюсь	24.8%
Цілком погоджуюсь	27.3%
Важко сказати	12.2%

Таблиця 21.1. Україна повинна більше підтримувати кримськотатарську мову та культуру.

	Київ	Північ	Захід	Центр	Південь	Схід	Україна
Цілком не погоджуюсь	4.9%	2.1%	5.5%	14.7%	5.5%	9.5%	7.9%
Частково не погоджуюсь	5.5%	1.5%	5.1%	19.9%	18.5%	4.3%	10.5%
І так, і ні	12.0%	17.1%	9.4%	11.0%	23.8%	38.9%	17.4%
Частково погоджуюсь	30.0%	26.2%	30.6%	22.5%	21.3%	18.8%	24.8%
Цілком погоджуюсь	40.4%	37.3%	39.1%	23.4%	21.4%	3.6%	27.3%
Важко сказати	7.1%	15.8%	10.3%	8.4%	9.5%	25.0%	12.2%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Наостанок, ми поставили респондентам низку питань про їхні думки щодо ситуації в релігійно-церковній сфері в Україні, а саме щодо потреби у державному сприянні становленню ПЦУ, захисту прав релігійних спільнот на непідконтрольних Україні територіях, питанню перейменування УПЦ МП та уявленням про канонічність. Перед тим, як обговорювати результати, варто навести розподіл відповідей респондентів на питання про їхнє віросповідання (релігійну приналежність), яку респонденти обирали самі, тобто мова йде про самоідентифікацію. Переважна більшість, тобто три чверті (76,3%) респондентів говорить про свою приналежність до Православ'я, ще 9,3% називають себе вірянами УГКЦ, а 8,8% говорять, що не сповідують жодної релігії.

Таблиця 22. Яке у вас віросповідання?

Православна церква України (ПЦУ)	29,7%
Українська православна церква - Московський патріархат	11,1%
Українська православна церква - Київський патріархат	11,0%
Українська греко-католицька церква	9,3%
Російська православна церква (РПЦ)	0,3%
Православ'я (без приналежності до патріархату)	24,2%
Католицизм	0,5%
Я не сповідую жодної релігії	8,8%
Інше	1,4%
Не знаю\Відмова	3,8%

«Загалом в Україні часто релігійно-юрисдикційна ідентифікація пов'язана не стільки з релігійними практиками, скільки з певною політичною

Кількість тих, хто вважає, що УПЦ МП має бути перейменовано на РПЦ в Україні дещо поступається тим, хто виступає проти такого перейменування (відповідно 23,9 та 29,4%), проте третина респондентів не змогли відповісти на це питання (33,9%). Якщо дивитись на розподіл за релігійною приналежністю, то слід відзначити, що ідея про перейменування переважає тільки серед вірян ПЦУ, і більш менш порівну розподілились «голоси» вірян УГКЦ, що може мати різну інтерпретацію та потребує детальнішого аналізу.

Таблиця 26. Українська Православна Церква Московського патріархату (УПЦ МП, митрополит Онуфрій) має бути перейменована на Російську Православну Церкву (РПЦ) в Україні.

Цілком не погоджуюсь	18.7%
Частково не погоджуюсь	10.7%
І так, і ні	12.8%
Частково погоджуюсь	8.7%
Цілком погоджуюсь	15.2%
Важко сказати	33.9%

Таблиця 26.1. Українська Православна Церква Московського патріархату (УПЦ МП, митрополит Онуфрій) має бути перейменована на Російську Православну Церкву (РПЦ) в Україні.

	пцу	упц мп	упц кп	угкц	Просто православний	Не вірю	Україна
Цілком не погоджуюсь	9.8%	34.3%	21.9%	22.7%	18.1%	20.2%	18.7%
Частково не погоджуюсь	11.0%	5.9%	14.8%	9.4%	10.2%	17.2%	10.7%
І так, і ні	14.6%	7.6%	4.3%	5.4%	17.7%	15.7%	12.8%
Частково погоджуюсь	12.2%	8.6%	9.3%	3.0%	8.0%	9.7%	8.7%
Цілком погоджуюсь	24.4%	8.4%	17.5%	28.6%	4.3%	10.3%	15.2%
Важко сказати	28.0%	35.2%	32.3%	30.9%	41.7%	26.9%	33.9%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

«Хоча тих, хто не підтримує перейменування УПЦ МП, більше, ніж прихильників такого кроку, різниця між цими групами не є великою – лише 6%. Водночас третина респондентів (і загалом, і окремо в кожній категорії) не має визначеної позиції щодо цього питання. Це – можливість для обох «таборів». На мою думку, ключову роль у вирішенні цього питання має відігравати держава. Якби не було вагань з її боку (взяти, приміром, заяви заступника голови Офісу Президента Сергія Трофімова), то й думка більшості громадян могла б бути іншою. Зрештою, закон прийнято, його не скасовано, і питання переходить вже в площину здатності держави реалізовувати власні ж рішення», – коментує аналітик ШПА НаУКМА Антон Суслов.